

Tiltaksrapport 2018

Gjennomførte tiltak i verneområder, utredninger, planer og prosjekter

Innhold

1	Rammer og føringer for 2018	3
1.1	Om tiltaksplanen	3
1.2	Prosess	3
2	Gjennomførte tiltak i verneområder	4
2.1	Innfallsport Sørstraumen- ferdigstilling	4
2.2	Samarbeid om drift infrastruktur	5
2.3	Rasteplass Rundvannet og toalett	6
2.4	Gamme – Navitdalen.	7
2.5	Restaurering og forsterkning av kjørespor Kvænangsbotn	8
2.6	Startsted Navitfoss	8
2.7	Oppsummering	9
3	Planer og utredninger	9
3.1	Kartlegging og analyse av kulturlandskap i Kvænangsbotn	9
3.2	Prøveprosjekt – reindriftens distriktsplan som verktøy for verneområdeforvaltningen	10
3.3	Grunnlag for skogbruksplan	10
3.4	Plan- og utredninger som ble nedprioritert i 2018.	11
3.4.1	Sårbarhetsanalyse fugleliv Kvænangsbotn	11
3.4.2	Detaljplanlegging startsteder Gearbbet og Navitdalen	11
3.5	Oversikt plan- og utredningstiltak 2018	11

Vedlegg:
Sluttrapport – Innfallsport Sørstraumen

1 Rammer og føringer for 2018

1.1 Om tiltaksplanen

Denne planen tar for seg tiltak i tre kategorier;

- ✓ Tiltak i verneområder
 - Fysisk tilrettelegging for friluftsliv
 - Skjøtsel (opprettholde eller tilbakeføre til naturtilstand)
 - Informasjon
- ✓ Plantiltak
 - Forvaltningsplan
 - Besøksforvaltningsstrategi
 - Utredninger og analyser
 - Kartlegginger natur og kultur
- ✓ Andre prosjekter
 - Diverse

Tidligere år har finansiering lagt på mellom 200 – 300 000. For 2018 er det imidlertid bevilgninger på Kr 800 000,-. Det betyr at alle planlagte tiltak for 2018 kan gjennomføres.

1.2 Prosess

Prosess for planen og tiltakene er som følger;

23. oktober 2017	Første varsel om oppstart planarbeid. Ønske om innspill fra rådgivende utvalg.
21. november 2017	Framlegg av utkast til plan.
15. desember 2017	Frist for innspill
Desember/januar	Bearbeiding av innspill
9. januar 2018	Behandling i VO styret og Rådgivende utvalg. Foreløpige prioriteringer.
10. januar 2018	Frist for søknad
15. februar	Avklart årets bevilgning
5. april 2018	Vedtak endelig tiltaksplan. VO styret.
19.juni, 10.september, 22.november	Revisjoner og justeringer

2 Gjennomførte tiltak i verneområder

2.1 Innfallsport Sørstraumen- ferdigstilling

Tiltaket omfatter ferdigstilling av innfallsportprosjektet. Det er utarbeidet en egen [prosjektrapport](#) med detaljer knyttet til gjennomføring.

Oversiktsregnskap for innfallsport-prosjektet

	2017	2018	SUM	%
Administrasjon, prosjektleder mv	kr 33 750	kr 74 250	kr 108 000	12 %
Uteanlegg-annet byggearbeid	kr -	kr 16 700	kr 16 700	2 %
Uteanlegg - materiale	kr 27 384	kr 16 317	kr 43 701	5 %
Uteanlegg - plan og prosjektering	kr 12 954	kr 38 573	kr 51 526	6 %
Uteanlegg-portal	kr -	kr 295 065	kr 295 065	32 %
Uteanlegg - utstyr	kr 13 000	kr 3 600	kr 16 600	2 %
Utstilling-byggearbeid	kr 96 800	kr 63 150	kr 159 950	17 %
Utstilling - Utstyr	kr 12 000	kr 47 994	kr 59 994	7 %
Utstilling - konsulent	kr 45 000	kr 27 000	kr 72 000	8 %
Felles-elektrisk	kr -	kr 94 190	kr 94 190	10 %
	kr 240 888	kr 676 839	kr 917 727	
Egeninnsats stipulert - timer	kr 33 750	kr 74 250	kr 108 000	12 %
Troms Fylkeskommune	kr -	kr 427 000	kr 427 000	47 %
Verneområdestyre-tiltaksmidler	kr 207 138	kr 98 000	kr 305 138	33 %
Verneområdestyre - andre midler	kr -	kr 34 589	kr 34 589	4 %
Kvæningen kommune	kr -	kr 43 000	kr 43 000	5 %
	kr 240 888	kr 676 839	kr 917 727	

Finansiering

	2014	2015	2016	2017	2018	SUM
Statskog		kr 150 000				kr 150 000
Troms FK				kr 427 000		kr 427 000
Verneområde-styret	kr 120 000	kr 105 000	kr 225 000	kr 207 000	kr 125 000	kr 782 000
Kvæningen kommune		kr 55 000		kr 43 000		kr 98 000
						kr 1 457 000

2.2 Samarbeid om drift infrastruktur

Styret viderefører samarbeidet med lokale aktører for drift av friluftsanlegg i Kvænangsbotn. VO-styret bidrar med om lag 50% av de oppgitte kostnaden som lagene har for drift av det aktuelle tilbudet.

I 2018 har det disponert midler til drift av hytter og skiløyper.

2.3 Rasteplass Rundvannet og toalett

Verneområdestyret har i samarbeid med Nord-Troms friluftsråd og Troms Fylkeskommune finansiert opprusting av en eksisterende rasteplass ved Rundvannet, dvs ett av startstedene inn i Kvænangsbotn LVO. Selve rasteplassen får universell utforming med ny gapahuk og en tre-platting. Denne ferdigstilles sommeren 2019.

Det var også planlagt å opparbeide en adkomstvei med universell utforming fra snuplassen og frem til gapahuken. Dette ble skrinlagt høsten 2018. Før prosjektet ble stoppet fikk vi fylt opp et parti på veien som er vanskelig å passere (se bilder).

Toalett med biokomposterings dunk vil bli montert sommeren 2019. Drift av dette toalettet er ikke avklart.

Over: Ny gapahuk som skal settes opp ved Rundvannet

Over: eksisterende rasteplass

Over: Etter oppfylling

Over: Før oppfylling

2.4 Gamme – Navitdalen.

I Navitdalen ved Saivva står flere eldre gammer. Noen er falt ned, mens andre (se eksempel under) fortsatt står. Den er lokalisert nord for Saivva, dvs området ved sperregjerdet og der det er bygget reindriftshytter. Det er ikke hensiktsmessig å restaurere noen av de eldre gammene. Vi har derfor besluttet å bygge en ny, men basert på teknikker og materialbruk som en tradisjonell gamme.

I utgangspunktet var styrerepresentant Ole Mathis Eira (for distrikt 35 Favrossorda) som meldte inn ønske om å ha en åpen gamme i dette området. Til bruk for turfolk eller andre som er i området. Det er pr i dag ingen tilrettelegging for friluftsliv i Navitdalen.

Tiltaket tomfatter bygging av en tradisjonell «Bealgohti» men med noen moderne løsninger for enklere bruk og lengre levetid på bygget. Gammetypen er opprinnelig rund med ca diameter på om lag 4 meter. Skjelettet til gammen lages av naturlig bøyde bjørkestranger, vegger og tak lages av bjørkeraier. Alt av virke bakes. Tradisjonelt var det jordgulv i disse gammene, tekket med ris. Ildsted var i midten. I nyere tid ble bålet erstattet med ovn. Veggene var tekket med flere lag never. Torv ble skjært i nærområdet og lagt utenpå neveret. I en moderne utførelse bør det være fuktsperre mot bakken og gulv laget av tre og stein. Et vindu eller to bør det også være. Det lages et lite takutstikk ved inngangsdøra. Vegger og tak tekkes med et lag never, utenpå legges et lag med isolasjonsmatte og vortepapp utenpå der igjen. Det må være ovn i en slik gamme, plassering kan være mot vegg eventuelt i midten. Rørføring ihht moderne byggkrav. Gammen innredes med bord og brsker.

Det ble gjennomført en innkjøpsprosess hvor tre tilbydere ble forespurt. John Ivar Larsen hadde laveste pris, og satt i gang arbeidet med å ta materialer høsten 2019. Bygging vil fortsette sommer 2019, og slutføres ut på høsten.

Over: Materialer til gamme tatt ut seinhøsten 2018.

2.5 Restaurering og forsterkning av kjørespor Kvænangsbotn

Verneområdestyret har finansiert deler av et prøveprosjekt for forsterkning og restaurering av kjørespor. Prosjektet er gjennomført og ledet av Per Bæhr i reinbeitedistrikt 33 Spalca. Arbeidet som gjøres foregår i samsvar med en [konkret tiltaksplan](#) som er utarbeidet av verneområdestyret på initiativ fra reinbeitedistrikt 33 og med bistand fra Fjelltjenesten. Det er gitt særskilt dispensasjon for gjennomføring av tiltakene.

Det har vært et ønske om å videreføre arbeidet i 2018. Det vil si ferdigstille planen fra tiltak 8 – 11. Etter en dialog med de ansvarlige fra D33 ble det avgjort å kjøpe inn såkalte «jern-klopper». Det vil si elementer av sammensveisede armeringsjern. Disse skal legges på bakken og brukes som forsterkning på steder hvor det ikke egner seg å legge geonett eller tre-klopper. Eksempelvis i bakker.

Vi fikk tilbud fra en leverandør i Kautokeino som skal produsere ca 8 slike lengder a 4 meter.

Over: Eksempel på jern-klopp som er i bruk i finske nasjonalparker.

2.6 Startsted Navitfoss

Når universell adkomstvei til Rundvannet ikke ble gjennomført, valgte styret å omprioritere midler til et nytt tiltak. Det er oppbygging av et startsted for turer inn mot Navitdalen ved Navitfoss Camping. Det skal opparbeides en liten parkeringsplass, toalett med biokomposteringsdunk et informasjonstilbud og en rasteplass.

Vi sendte ut en tilbudsforespørsler til flere aktuelle tilbudere. Bjørn Harald Reiersen hadde lavest pris og fikk oppdraget. Anlegget ferdigstilles sommer/høst 2019.

2.7 Oppsummering

Nr	Kort beskrivelse tiltak	av	Pri Samarbeids-aktører	Hvem gjennomfører tiltaket?	Gjennomf øring	Andel % VO styret	Opprinnelig vedtak	Rapport Mdir	Kommentar
1	Innfallsport sørstraumen - ferdigstilling			VO styret	2018	100	kr 120 000	kr 98 000	Jmf plan
2	Drift anlegg		Flere	Lokale	2018	50	kr 12 000	kr 6 000	Jmf avtaler
3	Rundvannet- rasteplass og adkomst med universell utforming.		NT friluftsråd	VO styret	2018	100	kr 170 000	kr 110 000	Universell adkomst skrinlagt
4	Toalett snuplass Rundvannsbekken		NT friluftsråd	Vo styret	2018	100	kr 70 000	kr 73 355	Startet. Sluttføres sommer 2019
5	Info-tiltak			VO styret	2018	100	kr 48 000	kr -	
6	Restaurering Gamme Navitdalen		RBD 35	RBD35/Vostyr et	2018	100	kr 290 000	kr 285 000	Startet. Sluttføres sommer 2019.
7	Restaurering av kjørespor		RBD 33	RBD33	2018	50	kr 70 000	kr 46 320	Innkjøp av jern-klopp
	Vedlikehold ferdselstellere					100	kr 20 000	kr -	
	Navitfoss-startsted					100	kr -	kr 181 500	Nytt tiltak. Startet. Sluttføres sommer 2019
8							kr 800 000	kr 800 175	

3 Planer og utredninger

3.1 Kartlegging og analyse av kulturlandskap i Kvænangsbotn

Verneområdestyret valgte å disponere planmidler i 2018 på en kartlegging av kulturlandskapsverdier som ledd i arbeid med å utrede skjøtsel av kulturmark i Kvænangsbotn. Bakgrunnen er at noe av formålene med opprettelse av Kvænangsbotn landskapsvernområde er å ta vare på et natur- og kulturlandskap i et dalføre med variert og særpreget skog-, fjell- og vassdragsnatur, som er lite berørt av tekniske inngrep og som skaper identitet for kvensk og samisk kultur.

I Kvænangsbotn er det mange gamle utmarksslåtter som vitner om eldre tiders bruk. Det er imidlertid ikke gjort noe for å vurdere verdi av disse områdene og heller ikke sett på hvilke muligheter som ligger i å restaurere disse slåttene. Styret har vurdert at området Storslåtta som i første omgang vurderes og kartlegges.

Vi anser at verneforskriften gir et rom for å kunne vurdere skjøtsel (tilbakeføring) av slåttemarken som landskapselement og eventuelt som tiltak for å ta vare på særpreget flora og fauna hvis det er aktuelt. Slåttemarkene er imidlertid ikke å regne som kulturminner i lovens forstand, selv om vi kan si at de helt klart vitner om tidligere tiders bruk av området uavhengig av etnisitet.

Styret ønsket å få mer klarhet, og gikk ut med et oppdrag som skulle svare på følgende spørsmål:

- ✓ Hvilke naturverdier og kulturlandskapsverdier finnes i dag innenfor oppdragsområdet
- ✓ Vil aktiv skjøtsel gi positive endringer ifht naturverdier og kulturlandskapsverdiene
- ✓ Forslag til plan for skjøtsel.

Første del-rapport er en analyse av [kulturlandskapet i Kvænangsbotn](#).

Det utarbeides også en konkret plan for skjøtsel/tilbakeføring av et område på 2-3 daa ved Dalstuene i Kvænangsbotn.

3.2 Prøveprosjekt – reindriftens distriktsplan som verktøy for verneområdeforvaltningen

I verneforskriften for både Kvænangsbotn LVO og Navitdalen LVO er det angitt at barmarkskjøring og bruk av luftfartøy kan gis dispensasjon ut fra rbd sine godkjente distriktsplaner. Det betyr at den motorferdselen som distriktene selv beskriver i sitt planverk er grunnlag for de vedtak som verneområdestyret må gjøre etter sitt regelverk.

Det ble gjennomført et møte med mange av distriktene i februar 2019. Det er enighet om å prøve å få til noe på dette. Det er foreløpig uklart om hvor mye midler som vil bli brukt

3.3 Grunnlag for skogbruksplan

Før det eventuelt kan avvirkes skog i Kvænangsbotn, må det være en plan som oppfyller skogbrukets egne standarder. Dette arbeidet gjøres normalt av grunneier eller andre parter som har interesse av avvirkning. Verneområdestyret har ønske om at det skal være mulig å skjøtte skogen, dvs drive noe hogst, selv om det er vernet. Det skal iverksettes kartlegging etter miljøstandard i skogbruket (NiN 2.0 standard) i samarbeid med Statskog.

Ut fra dette arbeidet skal det utarbeides en skogbruksplan som sier noe om hvor mye som kan tas ut, og hvor.

3.4 Plan- og utredninger som ble nedprioritert i 2018.

3.4.1 Sårbarhetsanalyse fugleliv Kvænangsbotn

Det var ikke mulig å gjennomføre tiltaket på en enkel måte. Vi avventer nye retningslinjer og metoder for dette arbeidet fra Mdir. Det ble heller ikke prioritert i 2018.

3.4.2 Detaljplanlegging startsteder Gearbbet og Navitdalen

Det ble ikke funnet midler til dette tiltaket i år.

3.5 Oversikt plan- og utredningstiltak 2018

	Søknad inkl 7% overhead	Merknad - Begrunnelse	Planlagt Disponering 2018	Regnskap inkl 7%	Kommentar
Besøksstrategi	kr 42 800	Sårbarhetsvurdring fugleliv. Kvænangsbotn og Navitdalen.	kr 35 000	kr -	
Forvaltningsplan		Grunnkartlegging plan skogbruk		kr 26 000	
Besøksstrategi	kr 85 600	Detaljplanlegging startsteder Navitfoss og Gearbbet	kr 50 000	kr -	
Forvaltningsplan	kr 109 000	Prøveprosjekt - distriktsplaner som verktøy for vo forvaltningen	kr 70 000		Usikker kostnad
Forvaltningsplan		Kartlegging kulturlandskap		kr 45 000	Ecofact
Overført egen konto				kr 48 000	
Sum plan og utredning	kr 237 400		kr 155 000	kr 119 000	

Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområder

Totalt omfatter vernet 104,4 km² i Kvænangsbotn og 187,7 km² i Navitdalen, begge områdene ligger i sin helhet i Kvæningen kommune i Troms.

Verneformålet er bl.a. å ta vare på natur- og kulturlandskap med variert og særpreget skog-, fjell og vassdragsnatur som skaper identitet for kvensk og samisk kultur.

Verneformålet i Kvænangsbotn og Navitdalen omfatter også å ta vare på særpreget flora og fauna. Begge landskapsvernområdene inneholder mange ulike natur- og vegetasjonstyper, hvorav noen er regionalt sjeldne. Det er funnet flere rødlistearter både av dyr og planter i begge områdene.

Vernet er også til for å bevare mulighet for friluftsliv og ta vare på spor av tidligere tiders bruk av og i områdene.

Kontaktinformasjon Kvænangsbotn og Navitdalen Vo styre

Telefon:	+47 77642221
E-post:	kvanangsbotnognavit.lvo@fylkesmannen.no
Nett:	www.nasjonalparkstyre.no
Post:	Co/ Fylkesmannen i Troms, PB 6105, 9291 Tromsø
Besøksadresse:	Hovedveien 2, 9151 Storslett Og/eller Kvæningshagen Verdde, Sørstraumen